

Information som rör upphovsrätt/ Information on Copyright Issues

Please see an English version below.

Hej!

Vi har en dramatisk vår bakom oss, och en annorlunda höst framför oss. Många har fått en ökad arbetsbörda och upplever en sämre arbetsmiljö än vanligt. Saco-S arbetar oavbrutet för att en god arbetsmiljö upprätthålls och för att Göteborgs universitet ska fortsätta vara en attraktiv arbetsplats, men vi behöver också uppmärksamma saker som kan försämra förutsättningarna för oss som arbetar vid Göteborgs universitet.

Denna gång gäller det universitetslärares upphovsrätt. I lärares arbete med undervisning och forskning skapas verk i form av exempelvis inspelade föreläsningar och undervisningsmaterial. Den som skapar ett verk har upphovsrätt till det. Som lärare har du upphovsrätt till ditt skapade utbildningsmaterial. Du kan dock upplåta *nyttjanderätten* till ditt verk. Det innebär att du genom ett avtal ger någon annan rätten att använda det du skapat. Avtalen måste vara klara och tydliga. Om frågan är oreglerad mellan arbetsgivaren och den anställde så har arbetsgivaren inte *nyttjanderätt* till verket.

Göteborgs universitet har i en ny policy uttryckt att universitetet i egenskap av arbetsgivare har *nyttjanderätt* till de anställdas verk och det hävdas att denna rätt grundas på den så kallade tumregeln.

Den s.k. tumregeln är en praxis som fastslagits i Arbetsdomstolen. Denna säger att under vissa omständigheter och för vissa syften så har arbetsgivaren en *nyttjanderätt* till de anställdas verk även utan avtal. För lärare kan tumregeln gälla när man exempelvis skapar scheman, kursplaner, rapporter eller liknande. Men av sedvana och praxis är det så att universitetsläraren, inte lärosätet, har upphovsrätten till annat material som skapas i tjänsten. Det så kallade lärarundantaget gäller till exempel material till föreläsningar, forskning, böcker eller annat undervisningsmaterial.

För Saco-S står det helt klart att Göteborgs universitet inte automatiskt har *nyttjanderätt* till lärarnas verk. För det krävs att du i avtal med din arbetsgivare har överlåtit *nyttjanderätt* till det material som du har tagit fram. Om någon arbetsgivarföreträdare hävdar rätt till ditt material så är det alltså du som bestämmer huruvida du lämnar över det.

Saco-S vill därför uppmana dig att höra av dig till oss om du hamnar i konflikt med arbetsgivaren kring frågor av detta slag så att vi kan dokumentera det, företräda dig och fortsatt bevaka lärarnas upphovsrätt. Hör också gärna av dig om det är aktuellt för dig att skriva ett avtal med din arbetsgivare som rör upphovsrättsliga frågor.

Saco-S har under de senaste månaderna upprepade gånger, bland annat i universitetets styrelse, tagit upp frågan kring lärares upphovsrätt, och vi kommer att fortsätta driva frågan.

Om du vill läsa mer om upphovsrätt så har Sacos medlemsförbund SULF, Sveriges universitetslärares- och forskarförbund, länge arbetat med lärares upphovsrätt:

<https://sulf.se/jobb-lon-och-villkor/upphovsratt/>

Tveka inte heller att höra av dig om du har frågor eller synpunkter.

Med vänlig hälsning,

Maja Pelling
Ordförande för Saco-S vid GU

--

Ordförande, Chairman, Förtroendevald
Maja.pelling@gu.se

Saco-S-rådet vid Göteborgs universitet
Karl Gustavsgatan 12B, vån 4
411 25 Göteborg

Hi!

We have a dramatic spring term behind us, and an uncertain autumn term ahead of us. Many of us experience an increased workload and a worsened working environment. Saco-S works continuously to ensure that a good working environment is maintained and for the University of Gothenburg to continue to be an attractive workplace. However, we also need to pay attention to potential deteriorations of the conditions for employees at the University of Gothenburg.

We are concerned about issues relating to the copyright of university teachers. As a part of teaching and research, works are created in the form of, for example, recorded lectures and teaching materials. Whoever creates a work has the copyright to it. As a teacher, you have the copyright to your educational material. However, you may grant *a right* of use to your work. This means that through a contract, you may give someone else the right to use what you created. The contract must be clear and unambiguous. If no such contract exists, the employer does not have *access* rights to the works of the employee.

In a new policy, The University of Gothenburg has stated that the university, as an employer, has rights to use the employees' works and it that this right is based on a practice found in the application of Swedish copyright law.

The practice that the University refers to was established in the Labour Court. It says that, in certain circumstances and for certain purposes, an employer has a right of use to the employees' work even without a contract. For teachers, this may apply to schedules, curricula, reports, or the like. However, by custom and practice, the university teacher, not the university, has the copyright to other material created as part of the employment. This so-called teacher exemption applies, for example, to material for lectures, research, books or other teaching material.

For Saco-S, it is quite clear that the University of Gothenburg does not automatically have *access rights* to a teachers' works. You have to transfer access rights to the material you have produced in a contract with your employer. If any employer's representative claims a right of use to your material, then it is up to you to decide whether they are allowed to use it.

Saco-S would therefore urge you to contact us if you disagree with management on issues of this kind so that we can document it, represent you and continue to monitor the copyright of teachers. Please also consult us before you sign an agreement with your employer regarding copyright to your work.

In recent months, Saco-S has repeatedly raised the issue of teachers' copyright with the employer, all the way up to the University Board, and we will continue to bring up this issue.

If you want to read more about copyright, Saco's affiliates SULF, The Swedish Association of University Teachers and Researchers, has long worked with teachers' copyrights:

<https://sulf.se/en/work-salary-and-benefits/copyright/>

Also, don't hesitate to contact us if you have any questions or comments.

Sincerely,

Maja Pelling

Chairman of Saco-S at GU

--

Ordförande, Chairman, Förtroendevald
Maja.pelling@gu.se

Saco-S-rådet vid Göteborgs universitet
Karl Gustavsgatan 12B, vån 4
411 25 Göteborg

